

KRØV TIL EYKA UMSITING TÁ NYGGJA LÓGIN SKAL VIRKA

Samlaða politiska skipanin hevur fulla ábyrgd av fløktu støðuni. Spurningurin er hvat hesi gera 1.januar?

Stór krøv til umsitingina, kemur nýggja lógin um fyrisiting av sjófeingi í gildi á nýggjárinum

Árni Gregersen

Í dag er bert ein stórir mánaður eftir, til lógin sum fyriskipar føroyskan fiskiskap verður sett í gildi.

Tað er í hvussu so er tær heilt greiðu útmeldingar frá landsstýrismanninum við fiskivinnu-málum, Høgna Hoydal, Tjóðveldi.

Hóast tað, so er enn eingin endalig semja gjørd um lógina. Hon liggur framvegis eftir 1.viðgerð í vinnunevndini hjá Løgtinginum og manglar bæði 2. og 3.viðgerð.

Spurningurin er tí fyri vinnuna, hvat hendir á nýggjárinum. Hvørjar avgerndir broytingar fara at gera gerandisdagin øðrvísi hjá teimum, sum virka í vinnuni eftir 1.januar

samanborið við viðurskiftini sum tey eru í dag.

Grundleggjandi hvørur tað, sum eitur veiðuloyvi úr skipanini. Higartil hevur skipanin verið soleiðis, at veiðuloyvir eru knýtt at einstøkum skipum.

Hetta verður broytt nú.

Tey umleið 60 veiðirættindi, sum í dag eru knýtt at størri fiskiførnum, verða frameftir tillutað feløgum og einstaklingum, og ikki eigara av ávísnum fiskifari, sum er grundreglan í lógini um vinnuligan fiskiskap.

Fiskirættindini verða við hesum loyst frá "stálinum".

Eftir hesi skipan verður tað rættindahavarin sjálvur, ið ger av,

hvat fyri skip hann brúkar at fiska við.

Sjálvt fiskiloyvið verður útskrivað, tá rættindahavarin hevur gjørt av, hvat fyri skip skal hava veiðirættindini ella partar av rættindunum.

Treytin er, at fiskifarið skal vera skrásett í føroysku skipaskránni, og eigarin skal lúka somu treytir um ognarviðurskifti og tilknýti til Føroyar, sum verða settar rættindahavarum.

Í lógaruppskotinum um fyrisiting av tilfeingið verður sagt millum annað:

"Mett verður, at fleiri fyrimunir eru við at loysa veiðirættindi frá ávísnum fiskifari, og at tað í staðin verður felag ella einstaklingur, sum stendur fyrir rættindunum."

"Vit fáa eina skipan, sum betri stuðlar undir, at tilfeingið – kvotur og fiskifar – kann gagnnýttast skynsamt og optimalt, eins og rættindahavarin sjálvur kann gera av,

hvat fyri fiskifar verður brúkt innan fyri teir karmar, ið lógin annars setir, eitt nú, at skipið skal vera skrásett undir føroyskum flaggi."

Heimaflotin

Í lógaruppskotinum stendur, at tað sum er nevnt omanfyri kortini ikki er galdandi fyrir tann partin av flotanum, sum varðveitir fiskidagaskipanina í 2018 og heldur ikki útróðrarflotan í 2019.

Har verða rættindi framhaldið latin eigara av ávísnum fiskifari í fiskiloyvi. Veiðiloyvi, sum vit kenna tað frá gomlu skipanini, verða avtikin, men við hesum uppskotinum fær fiskiloyvið á summum økjum somu støðu, sum veiðiloyvini høvdu í gomlu skipanini.

Tað eru sjálvandi orsøkir til, at munur verður gjørdur á, um flotin fiskar eftir einari fiskidagaskipan – ella eftir einari kvotaskipan.

Høvuðsorsøkin til, at nýggju fiskiloyvini í ávísan mun fáa somu

støðu sum gomlu veiðuloyvini, er, at í einari fiskidagaskipan, verður veiðutrýstið stýrt eftir, hvussu stóra orku skipini hava og hvussu stór sjálv skipini eru.

Við kvotaskipan er tað ikki avgerandi fyrir veiðutrýstið hvussu stór skipini eru og hvussu stóra veiðuorku tey hava.

Viðvíkjandi fiskidagatali er gjørd ein teknisk skiftisregla, sum ber í sær, at fiskidagatalið í roynd og veru er sett fyrir 16 mánaðir, frá 1. september 2017 til 31. desember 2018.

Løgtingið samtykti í august 2017 fiskidagar fyrir fiskiárið 1. september til 31. desember 2017.

Politiskt var semja um, at fiskidagarnir eiga at verða ásettir soleiðis, at vinnan kann leggja fiskiskapin til rættis tvørtur um ársskiftið, uttan at verða nervað av lógartekniskum viðurskiftum, nú veiðiloyvini við tilhoyrandi rættindum detta burtur við ársskiftið.